

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. sausio 17 d.
(OR. en)

5523/24

COH 4
SOC 30
AGRISTR 4
PECHE 25
CADREFIN 9
POLGEN 12

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. sausio 15 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 6 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI Europos struktūriniai ir investicijų fondai 2014–2020 m. laikotarpio metinių programos įgyvendinimo ataskaitų suvestinė ataskaita (2023 m.)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 6 final.

Pridedama: COM(2024) 6 final

Bruselis, 2024 01 15
COM(2024) 6 final

**KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Europos struktūriniai ir investicijų fondai

**2014–2020 m. laikotarpio metinių programos įgyvendinimo ataskaitų suvestinė ataskaita
(2023 m.)**

{SWD(2024) 2 final}

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Europos struktūriniai ir investicijų fondai

2014–2020 m. laikotarpio metinių programos įgyvendinimo ataskaitų suvestinė ataskaita (2023 m.)

1. ĮVADAS

ES struktūriniai ir investicijų fondai (ESI fondai) yra didžiausias 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (ES biudžeto) investicinių priemonių rinkinys ir jais toliau grindžiama ES augimo strategija. Šių fondų lėšos investuojamos į žmogaus socialinę raidą ir jomis remiama ES regionų teritorinė, ekonominė ir socialinė sanglauda bei prisidedama prie ES atsparumo ir atsigavimo po pastaraisiais metais kilusių krizių.

ESI fondus sudaro:

- Europos regioninės plėtros fondas (ERPF);
- Europos socialinis fondas (ESF);
- Sanglaudos fondas (SF);
- Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP);
- Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF).

Iš šios ataskaitos matyti, kad ESI fondai, turint omenyje ilgą jų planavimo ir įgyvendinimo laikotarpį, ir toliau yra stabili ir nuspėjama viešųjų ir privačiųjų investicijų visuose ES regionuose sistema.

Šioje ataskaitoje taip pat apžvelgiama nuosekli įgyvendinimo pažanga likus vieniems metams iki 2014–2020 m. laikotarpio ESI fondų lėšų panaudojimo pabaigos. Joje visų pirma atkreipiamas dėmesys į įvairias investicijas pagal priemones ir tikrąjį jų poveikį žmonėms, įmonėms ir regionų valdžios institucijoms. Ataskaitoje taip pat patvirtinamas šios sistemos lankstumas – ją pavyko pritaikyti, kad būtų galima rasti sprendimus, susijusius su COVID-19 pandemija, neišprovokuota Rusijos agresija prieš Ukrainą ir pastaruoju metu energetikos krize.

ESI fondai ne tik orientuojami į ilgalaikį konkurencingumą ir socialinius tikslus, bet ir buvo ES solidarumo ir vieningumo atspindys. Jie padėjo valstybėms narėms rūpintis pabėgėliais, teikti paramą mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) ir pažeidžiamiems namų ūkiams ir mažinti nacionaliniams biudžetams daromą spaudimą. Per COVID-19 ir energetikos krizes ESI fondai MVI ir pažeidžiamiems namų ūkiams tapo gelbėjimosi ratu.

2022 m. pagal Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirtą ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyvos (REACT-EU) antrąją dalį ESI fondams buvo skirta papildomų 11 mlrd. EUR. Šie papildomi ištekliai buvo naudojami investicijų projektams, kuriais stiprinami krizės įveikimo pajėgumai ir prisidedama prie žaliojo, skaitmeninio ir atsparaus ekonomikos atsigavimo, įskaitant paramą darbo vietų išsaugojimui, sutrumpinto darbo laiko tvarką ir paramą savarankiškai dirbantiems asmenims, remti.

Reaguodama į Rusijos plataus masto invaziją į Ukrainą 2022 m., ES tvirtai rėmė Ukrainą ir išreiškė solidarumą su Ukrainos žmonėmis. Siekdama sušvelninti šios plataus masto invazijos padarinius, ES susitarė dėl įvairių priemonių, skirtų pagrindiniams pažeidžiamiausių žmonių poreikiams tenkinti. ES greitai parodė solidarumą su Ukraina priimdama dvi priemones: 2022 m. balandžio mėn. patvirtintus sanglaudos veiksmus dėl pabėgėlių Europoje (CARE) ir 2022 m. spalio mėn. patvirtintą lanksčią pagalbą teritorijoms (FAST-CARE). Jomis užtikrintas papildomas likvidumas, lankstumas ir supaprastinimas, kad būtų galima finansuoti neatidėliotinus poreikius vietoje.

Šiek tiek vėliau, 2022 m. gruodžio mėn., priėmus Įperkamos energijos rėmimo priemonę (SAFE) sudarytos sąlygos iš sanglaudos politikos fondų teikti paramą su didesnėmis išlaidomis energijai susiduriantiems pažeidžiamiems namų ūkiams, darbuotojams ir MVĮ.

Nors ES yra nuolat pasirengusi padėti atsigauti po įvairių krizių, ESI fondų lėšomis toliau remiamos investicijos į integracinį augimą ir darbo vietų kūrimą, skatinama žmogiškojo kapitalo plėtra ir stiprinamas ES teritorinis bendradarbiavimas. Iki 2023 m. rugsėjo mėn. pabaigos valstybės narės išleido apie 630 mlrd. EUR⁽¹⁾; akivaizdžiai pasiekti šie konkretūs rezultatai:

- įgyvendinant projektus paremta apie 5 mln. įmonių⁽²⁾;
- sukurta 370 000 naujų darbo vietų, be to, žvejybos ir akvakultūros sektoriuje išsaugota beveik 48 000 darbo vietų ir sukurta daugiau kaip 6 500 naujų darbo vietų;
- įrengta 6 000 MW⁽³⁾ papildomų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų (tai atitinka maždaug 2 400 vėjo jėgainių);
- padidintas daugiau kaip 550 000 namų ūkių pastatų energinis naudingumas;
- 17 mln. žmonių apsaugoti nuo potvynių, o 15 mln. žmonių – nuo miškų gaisrų;
- patobulintos daugiau kaip 63 mln. žmonių teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos;
- 64,5 mln. dalyvių pasinaudojo priemonėmis, kuriomis gerinamos galimybės įsidarbinti (iš jų daugiau kaip 10,2 mln. asmenų įgijo kvalifikaciją);
- parama suteikta 4,1 mln. neįgalųjų ir šiek tiek daugiau kaip 9,1 mln. žmonių iš marginalizuotų grupių, pavyzdžiui, migrantams, užsienio kilmės asmenims ir mažumoms;
- siekiant padėti žemės ūkio sektoriui ir kaimo įmonėms didinti savo konkurencingumą ir kaimo vietovėse kurti bei išlaikyti darbo vietas, paremta 2,8 mln. projektų;
- siekiant geriau apsaugoti biologinę įvairovę ir Europos kraštovaizdžius, atrinkta 35 mln. hektarų žemės ūkio paskirties žemės (20 proc. naudojamų žemės ūkio naudmenų), kuriai bus teikiama parama žemės tvarkymui;
- daugiau kaip 150 000 žemės ūkio valdų skirta parama kokybiškiems žemės ūkio maisto produktams gaminti, taip pat buvo remiamos vietos rinkos ir trumpo tiekimo grandinės.

(¹) Šie skaičiai apima ES ir nacionalinį bendrą finansavimą ir grindžiami duomenimis, kuriuos valstybės narės pateikė iki 2023 m. spalio 31 d. (galutinis terminas buvo 2023 m. rugsėjo 30 d.), kaip reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 112 straipsnį.

(²) Iš visų ESI fondų teikiama parama įmonėms, konkrečiau – labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Įgyvendinant atrinktus projektus iš ERPF bus paremta (arba parama jau suteikta) 2 370 000 įmonių, iš ESF – 2 030 000 įmonių, o iš EŽŪFKP – 543 000 kaimo įmonių (parama 211 000 jaunųjų ūkininkų ir investicijos į 332 000 ūkių materialųjį turtą).

(³) Dėl skirtingos aprėpties pateiktos su infrastruktūra susijusių sanglaudos politikos rodiklių (pavyzdžiui, energijos gamybos ar apsaugos nuo potvynių) vertės neapima INTERREG duomenų.

Šioje ataskaitoje, kaip reikalaujama Reglamento (ES) Nr. 1303/2013⁽⁴⁾ 53 straipsnyje, apžvelgiama pažanga, padaryta įgyvendinant ESI fondus devintaisiais jų dešimties metų trukmės įgyvendinimo ciklo metais. Ji apima finansinį įgyvendinimą ir pažangą, padarytą pagal bendrus rodiklius iki 2022 m. pabaigos (tai yra paskutiniai visi metai, apie kuriuos turima išsamių įgyvendinimo duomenų). Šioje ataskaitoje taip pat pateikiami naujausi turimi 2023 m. rugsėjo mėn. pabaigos finansiniai duomenys, jeigu tokių esama.

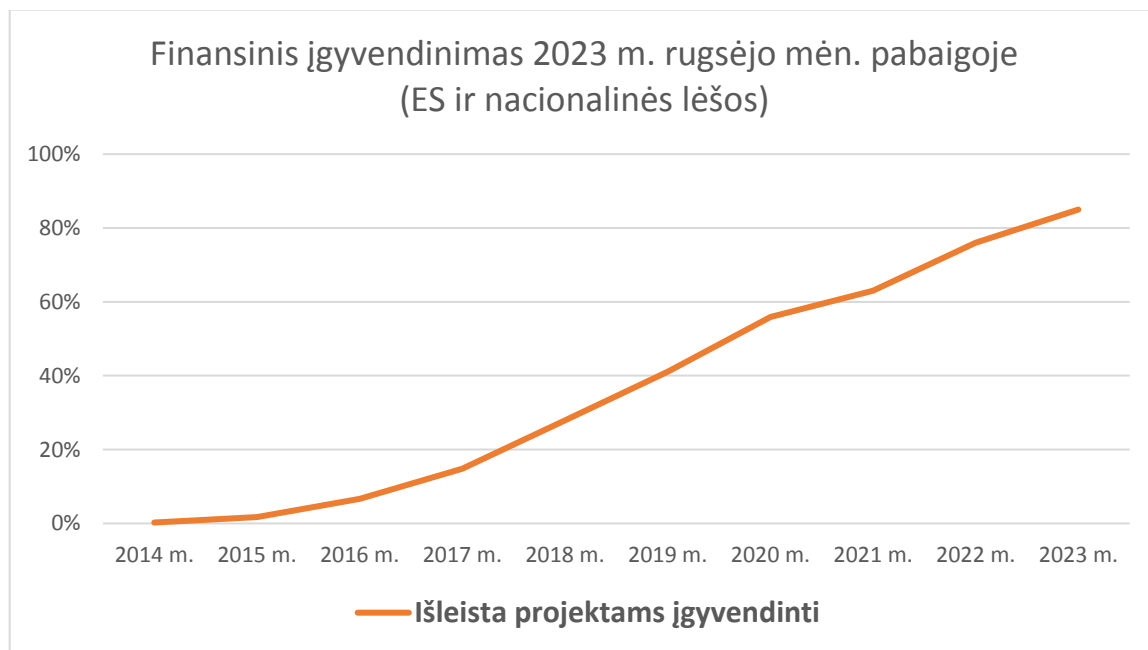
2. ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

2.1. Finansinis įgyvendinimas ⁽⁵⁾

2014–2020 m. programavimo laikotarpiu iš penkių ESI fondų numatyta skirti 546 mlrd. EUR ES išteklių, taigi, įskaitant nacionalinį bendrą finansavimą, bendra investicijų į ES ekonomiką suma siekia 741 mlrd. EUR. Projektų paramos gavėjų patirtos išlaidos ESI fondų lėšomis gali būti bendrai finansuojamos iki 2023 m. pabaigos⁽⁶⁾.

Toliau pateiktoje diagramoje pavaizduota išlaidų projektams per įgyvendinimo ciklą tendencija, palyginti su bendra numatyta suma. Šios sumos ir toliau atspindi įsipareigojimų pasiekti tikslus lygį, nes valstybės narės gali prašyti pakoreguoti numatytas sumas. Pavyzdžiui, kai kurių valstybių narių metinėse ataskaitose nurodomi įgyvendinant konkrečius projektus arba siekiant panaudoti lėšas kylantys sunkumai, dėl kurių artėjant įgyvendinimo laikotarpio pabaigai gali tekti atlikti koregavimus. 2022 m. pabaigoje įgyvendinant projektus buvo išleista 76 proc. visų numatytų lėšų. Remiantis naujausiais 2023 m. rugsėjo mėn. pabaigos finansiniais duomenimis, įgyvendinant projektus panaudota 85 proc. visų numatytų investicijų.

1 pav. Finansinis įgyvendinimas

⁽⁴⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS [REGLAMENTAS \(ES\) Nr. 1303/2013](#), kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos, OL L 347, 2013 12 20, p. 320–469.

⁽⁵⁾ Informacija apie finansinį įgyvendinimą pagal fondus ir valstybes nares pateikiama prieduose.

⁽⁶⁾ EŽŪFKP atveju išlaidos yra tinkamos finansuoti iki 2025 m. pabaigos.

Kalbant apie Komisijos atliktus mokėjimus, 2022 m. pabaigoje valstybėms narėms buvo išmokėta 412 mlrd. EUR (75 proc. visam laikotarpiui numatytų ES lėšų). 2023 m. rugsėjo mėn. pabaigoje ši suma padidėjo iki 460 mlrd. EUR, o mokėjimų lygis – iki 84 proc. numatytų ES lėšų sumų. Žvelgiant išsamiau, ERPF, SF ir ESF lėšų panaudojimo lygis yra beveik toks pat kaip ir 2015 m. rugsėjo mėn. pabaigoje, t. y. paskutiniiais 2007–2013 m. programavimo laikotarpio išlaidų tinkamumo finansuoti metais. Iš patirties, įgytos ankstesniais programavimo laikotarpiais, matyti, kad, kol bus užbaigtos programos, išlaidų lygis ir toliau didės⁽⁷⁾.

Be to, 2022 m. buvo panaikinta 66,75 mln. EUR įsipareigojimų⁽⁸⁾. Komisija nuolat stebi programas, kurias įgyvendinant pasiekama prastesnių rezultatų, kad padėtų geriau įgyvendinti susijusias priemones.

Galiausiai svarbu pažymėti, kad šioje ataskaitoje pateiktas bendras vaizdas neatspindi didelių valstybių narių tarpusavio skirtumų. Išami finansinio įgyvendinimo kiekvienoje valstybėje narėje apžvalga pateikiama prieduose.

2.2. Atsakas į COVID-19 pandemiją

Reaguojant į COVID-19 pandemiją, ES buvo priimtas didžiausias iki šiol ekonomikos gaivinimo priemonių rinkinys, kuriuo siekiama užtikrinti, kad po krizės Europa būtų atsparesnė, ir remti skaitmeninę ir žaliąją jos transformaciją, įskaitant Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirtą ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyvą (REACT-EU), taip pat Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, kuri yra pagrindinis finansavimo pagal priemonę „NextGenerationEU“ elementas. 2022 m. buvo aktyvuota antroji iniciatyvos „REACT-EU“ dalis, kuriai skirta 11 mlrd. EUR. Iki 2022 m. pabaigos buvo suplanuota per ERPF ir ESF paskirstyti visą 50,6 mlrd. EUR sumą. Iki 2023 m. rugsėjo mėn. pabaigos pagal programas išmokėta 26,2 mlrd. EUR.

Lėšos buvo skirtos medicinos įstaigoms, tyrėjams, įmonių savininkams, darbuotojams ir pažeidžiamiesiems asmenims, sudarant sąlygas įsigyti 3,7 mlrd. vienetų asmeninių apsaugos priemonių ir maždaug 12 500 dirbtinės plaučių ventiliacijos aparatų, taip pat paremiant daugiau kaip 920 000 įmonių⁽⁹⁾.

2023 m. rugsėjo mėn. pagal iniciatyvą „REACT-EU“ 8,7 mlrd. EUR buvo skirta žaliosioms investicijoms (iš jų 6,6 mlrd. EUR – klimato politikos veiksams) ir 3,1 mlrd. EUR – skaitmeninei ekonomikai, 8,7 mlrd. EUR – įmonėms ir verslo paramai, 8,8 mlrd. EUR – sveikatos priežiūros sektoriui ir 12,7 mlrd. EUR – darbo rinkos priemonėms.

Pagal Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą sanglaudos politikos srityje įgyvendinant iniciatyvą „REACT-EU“ ESF yra pagrindinis šaltinis, kurio lėšomis remiamos socialinės paslaugos, darbo vietų išsaugojimas ir pažeidžiamos grupės. Tai daroma skatinant teikti paramą sutrumpinto darbo laiko tvarkai įgyvendinti, papildomam

(7) Nacionalinės administracijos yra linkusios prašymus kompensuoti išlaidas Komisijai pateikti finansinių metų pabaigoje.

(8) Šią sumą sudaro 49,4 mln. EUR panaikintų ERPF ir SF įsipareigojimų, 15,7 mln. EUR panaikintų EŽŪFKP įsipareigojimų ir 1,65 mln. EUR panaikintų EJRF įsipareigojimų. Panaikintų ESF įsipareigojimų 2022 m. nebuvo.

(9) Ši informacija pateikiama Sanglaudos atvirųjų duomenų platformoje esančioje [COVID-19 rodiklių suvestinėje](#).

sveikatos priežiūros darbuotojų darbo užmokesčiui finansuoti, IT įrangai ir asmeninėms apsaugos priemonėms įsigyti bei pažeidžiamoms grupėms skirtoms paslaugoms teikti.

Iš EJŖŽF pradėta teikti skubią paramą siekiant kompensuoti laikiną žvejybos veiklos nutraukimą ir gamybos bei perdirbimo veiklos sustabdymą arba sumažinimą COVID-19 pandemijos sąlygomis. COVID-19 pandemijos poveikiui švelninti iš EJŖŽF įsipareigota skirti 210 mln. EUR, o daugiau kaip pusė (59 proc.) šios sumos skirta laikino žvejybos veiklos nutraukimo poveikiui sumažinti.

Pavyzdžiai, kaip iš ESI fondų finansuojamais projektais prisidedama prie atsako į COVID-19 grėsmę

Italijoje ir Ispanijoje didelė dalis skiepavimo nuo COVID-19 viruso kampanijos buvo bendrai finansuojama iniciatyvos „REACT-EU“ lėšomis. Siekiant apsirūpinti vakcinų dozėmis, kurių reikėjo visiems šių dviejų šalių gyventojams apsaugoti, panaudota daugiau kaip 2,5 mlrd. EUR.

Prancūzijos Monpeljė mieste įgyvendinant projektą „Skaitmeninis planas“ iniciatyvos „REACT-EU“ lėšomis padėta spręsti per COVID-19 pandemiją paaškėjusią skaitmeninės įrangos trūkumo vietas mokyklose problema. Iš iniciatyvos „REACT-EU“ lėšų skyrus 3,5 mln. EUR dotaciją, kiekvienas mokytojas aprūpintas nešiojamuoju kompiuteriu ir visose klasėse įrengti vaizdo projektoriai, kad būtų užtikrintas pedagoginės veiklos tęstinumas ir mokymo bei mokymosi metodų modernizavimas. Tai padės stiprinti skaitmenines žinias ir įgūdžius, mažinti nesėkmingo mokymosi lygį ir užtikrinti pedagoginės veiklos tęstinumą ištikus naujai sveikatos krizei.

Suomijoje įgyvendinant [EŽŪFKP lėšomis finansuojamą projektą „KoroKausi“](#) ūkininkams buvo padedama įveikti didelį dėl COVID-19 pandemijos atsiradusį sezoninių darbuotojų trūkumą, dėl kurio keletui ūkių iškilo bankroto grėsmė. Įgyvendinant šį projektą beveik visiems ūkiams, kurių savininkai kreipėsi pagalbos į tarnybą, padėta rasti darbuotojų. Buvo vykdomos komunikacijos kampanijos ir sukurta internetinė tinklaveikos platforma, kurioje užsiregistravo apie 7 000 naudotojų, o laisvų darbo vietų ūkiuose skaičius išaugo iki maždaug 2 100. Keliose kitose valstybėse narėse reaguojant į COVID-19 pandemiją EŽŪFKP lėšomis finansuoti panašūs projektai.

3. ĮGYVENDINIMAS PAGAL PAGRINDINES TEMAS

Tolesniuose skirsniuose pateikiama ESI fondų laimėjimų apžvalga pagal pagrindines politikos sritis ir temas, remiantis valstybių narių 2022 m. pabaigoje pateikta informacija.

3.1. Pažangus augimas

ESI fondų lėšų naudojimas moksliniams tyrimams ir inovacijoms skatinti yra labai svarbus siekiant padėti valstybėms narėms ir regionams sudaryti sąlygas, būtinas ekonomikos augimui vietoje užtikrinti. Inovacijų rėmimas įgyvendinant pažangiosios specializacijos strategijas yra labai svarbus siekiant įvairių Komisijos prioritetų (visų pirma įgyvendinant Europos žaliąjį kursą, kuriant žmonėms tarnaujančią ekonomiką ir užtikrinant prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusią Europą).

Iki 2022 m. pabaigos buvo užregistruoti šie laimėjimai:

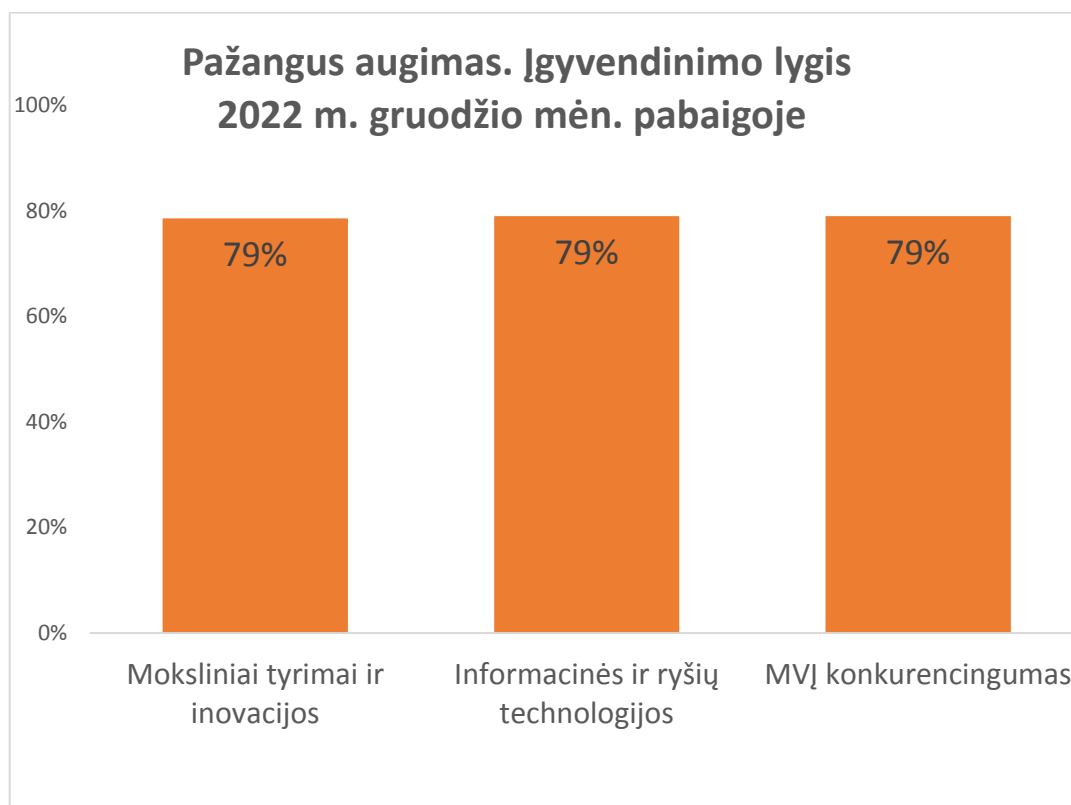
- parama suteikta apie 5 mln. MVĮ, t. y. 25 proc. daugiau nei 2021 m. pabaigoje, kai parama buvo suteikta 4 mln. įmonių;
- su mokslo tiriamosiomis įstaigomis bendradarbiavo daugiau kaip 75 000 įmonių;

- apie 37 000 įmonių rinkai pateikė naujus produktus, o tai viršijo programose nustatytą 32 000 įmonių tikslinį rodiklį;
- įgyvendinus ERPF lėšomis finansuojamus projektus, daugiau kaip 7,8 mln. namų ūkių jau naudojosi geresne plačiajuoste prieiga. Iki 2023 m. pabaigos geresne plačiajuoste prieiga turėtų naudotis beveik 12 mln. namų ūkių;
- kaimo vietovėse daugiau kaip 1 900 investicinių veiksmų skirta EŽŪFKP parama IRT prieinamumui, naudojimui ir kokybei gerinti, kurios bendra suma viršija 1,1 mlrd. EUR. Daugiau kaip 5,1 mln. kaimo vietovių gyventojų naudojami pagerinta IT infrastruktūra ar paslaugomis.

Investicijos į pažangų augimą sudaro apie 28 proc. viso ESI fondų finansavimo. Trims pažangaus augimo skyriaus temoms skirta 211 mlrd. EUR: **moksliniams tyrimams ir inovacijoms** – 74 mlrd. EUR, **informacinėms ir ryšių technologijoms** – 19 mlrd. EUR ir **MVĮ konkurencingumui** – 118 mlrd. EUR⁽¹⁰⁾.

Iki 2022 m. pabaigos projektų paramos gavėjams jau buvo išmokėta 166 mlrd. EUR (t. y. 79 proc. šiam skyriui skirtų lėšų). Tai – 16 procentinių punktų daugiau negu ankstesniais metais. Toliau pateiktoje diagramoje išsamiau pavaizduotas įgyvendinimo lygis pagal kiekvieną iš trijų temų.

2 pav. Pažangus augimas. Įgyvendinimo lygis

Kalbant apie finansinę pažangą, padarytą pagal atskiras temas, didelių skirtumų nėra. Investicijų į mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą srityje jau panaudota 79 proc. visos

⁽¹⁰⁾ Bendros sumos pagrindinėms politikos sritims yra didesnės nei 1.1 priede nurodytos konkrečios sumos pagal teminius tikslus. Taip yra todėl, kad perskirstytos investicijos pateikiamos skiltyje „kelioms temoms priskiriami tikslai“.

numatytos sumos. Tai atitinka informacinių ir ryšių technologijų temos rodiklį, nes šioje srityje taip pat panaudota 79 proc. visos sumos.

Be to, ESI fondų lėšomis įmonėms sudaromos sąlygos augti ir didinti savo produktyvumą bei konkurencingumą, taip pat diegti novatoriškus sprendimus. Iš viso ES MVĮ konkurencingumui didinti numatyta skirti 118 mlrd. EUR (16 proc. viso biudžeto), taigi šiai atskirai temai tenka daugiausia biudžeto lėšų. Iki 2022 m. pabaigos jau buvo panaudota 79 proc. numatytos sumos.

Pavyzdžiai, kaip iš ESI fondų finansuojamais projektais prisidedama prie pažangaus augimo

Įgyvendinant ERPF lėšomis remiamą Italijos regioninę programą Sicilijoje, [Viduržemio jūros regiono transplantacijos ir pažangiosios specializuotos terapijos instituto \(ISMETT\)](#) mokslinių tyrimų infrastruktūrai remti skirta 7,5 mln. EUR. Šis viso Viduržemio jūros regiono transplantacijos kompetencijos centras ir etaloninė ligoninė dalyvauja įgyvendinant svarbius mokslinių tyrimų projektus, kuriais siekiama galutinės gyvybiškai svarbių organų nepakankamumo stadijos atvejais pacientams taikyti pažangiausius gydymo metodus.

Siekiant padėti Danijos sostinės regiono MVĮ plėtoti žaliąją ir žiedinį verslą, projektui [„Sustainable Bottom Line 2.0“](#) iš ERPF skirta 1,8 mln. EUR. Buvo atliktas maždaug 100 įmonių žiediškumo potencialo vertinimas, o apie 80 įmonių sukūrė žaliojo ir žiedinio verslo modelius, padedančius efektyviai naudoti energiją ir išteklius, didinti konkurencingumą ir stiprinti augimo potencialą. Dėl to išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis sumažėjo beveik 7 000 tonų, energijos suvartojimas – beveik 100 000 gigadžaulių (GJ), o medžiagų suvartojimas – beveik 2 000 tonų.

Iš [praktinio mokymo centro](#) plėtrą Kauno techninio profesinio mokymo centre Lietuvoje iš ERPF investuota apie 4 mln. EUR. Įgyvendinant šį projektą modernizuotos patalpos, sukurta šiuolaikinė orlaivių remonto specialistų rengimo aplinka ir įsigyta speciali mokymui skirta įranga. Įgyvendinant projektą taip pat sukurta pirmoji Lietuvoje praktinio mokymo bazė, skirta orlaivių ir hibridinių transporto priemonių remontui.

Iš ERPF skirta parama [CYENS kompetencijos centrai](#) Nikosijoje, Kipre. Šiame centre, siekiant skatinti tvarią mokslo ir technologijų

plėtrą ir ekonomikos augimą, integruojami moksliniai tyrimai ir pramonės inovacijos. Jame sudaromos palankesnės sąlygos panaudoti mokslinių tyrimų rezultatus ir remiami novatoriški startuoliai tokiose srityse kaip interaktyvioji žiniasklaida, intelektualiosios sistemos, besiformuojančios technologijos (pvz., dirbtinis intelektas ir 5G ryšys) ir menas bei technologijos. Šiame centre populiarinamos priemonės, kurios naudingos tiek Kipro graikams, tiek turkams.

EJRŽF lėšomis Vageningeno universitetui ir mokslinių tyrimų centrui Nyderlanduose buvo padedama kurti skaitmeninę priemonę, skirtą [visapusiškai dokumentais pagrįstai žvejybai](#) užtikrinti. Taikant šią priemonę naudojamas dirbtinis intelektas, kad būtų automatiškai atpažįstama kiekvienos žuvies rūšis ir dydis, taip palengvinant žuvų tvarkymą ir laimikio registravimą laivuose, kartu suteikiant vertingų duomenų žuvininkystės valdymui. Ši priemonė padeda didinti skaidrumą ne tik pačiame žvejybos sektoriuje, bet ir vartotojams bei NVO. Ji taip pat galėtų palengvinti visų partnerių vykdomą žuvininkystės valdymą.

Įgyvendinant projektą „[Šiaurės Švedijos švarios technologijos](#) – atečiai skirtų klimato kaitos atžvilgiu pažangių inovacijų centras“ remiamos įmonės, dirbančios švartų ir žaliųjų technologijų bei tvarių sprendimų srityse. MVĮ inovaciniams pajėgumams stiprinti iš ERPF skirta 1 mln. EUR. Minėtoje platformoje, kuri atlieka daugiau kaip 100 šiaurinės Švedijos dalies įmonių tinklaveikos forumo funkcijas, teikiama parama verslo plėtrai.

Portugalijoje pagal programą „Lisabona 2020“ [Eksperimentinės ir technologinės biologijos institutui \(IBET\)](#) skirtas 7,7 mln. EUR finansavimas, numatytas pastatui su laboratorijomis statyti ir analitinės bei biologinės gamybos platformoms įrengti. Taip naujajame pastate pradėtas naujas techninės ir mokslinės pažangos ciklas, visų pirma bendradarbiaujant su biofarmacijos pramone (ypač

vakcinų ir genų bei ląstelių terapijos srityse). Šis pastatas yra žingsnis į priekį energijos vartojimo efektyvumo srityje – jame įrengtos apsaugos nuo saulės sistemos, energijos regeneracija grindžiami oro valymo įrenginiai, centralizuota techninio valdymo sistema ir išmaniojo apšvietimo technologijos. Kai šis skyrius pradės veikti visu pajėgumu, jame iki 2025 m. bus įdarbinta 25-ių technikų grupė.

Airijoje EŽŪFKP parama skirta pietrytinėje Airijos dalyje esančioms Piltano ir Fidauno gyvenvietėms, kurios nebuvo įtrauktos į nacionalinį plačiajuosčio ryšio planą. Paramos lėšomis buvo siekiama sukurti šių gyvenviečių bendruomenėms priklausančius plačiajuosčio ryšio tinklus. [Projektas „Broadband 4 Our Community“](#) tapo socialinių ir finansinių inovacijų pavyzdžiu ir jam pavyko pritraukti vietos įmonių bendrą finansavimą, kad būtų paremtas ir palengvintas infrastruktūros, reikalingos į patalpas įvedamų šviesolaidžio linijų tinklui sukurti, įrengimas. Įgyvendinant šį projektą spartusis internetas įrengtas 750-yje Piltano ir Fidauno namų ir įmonių.

3.2. Tvarus augimas

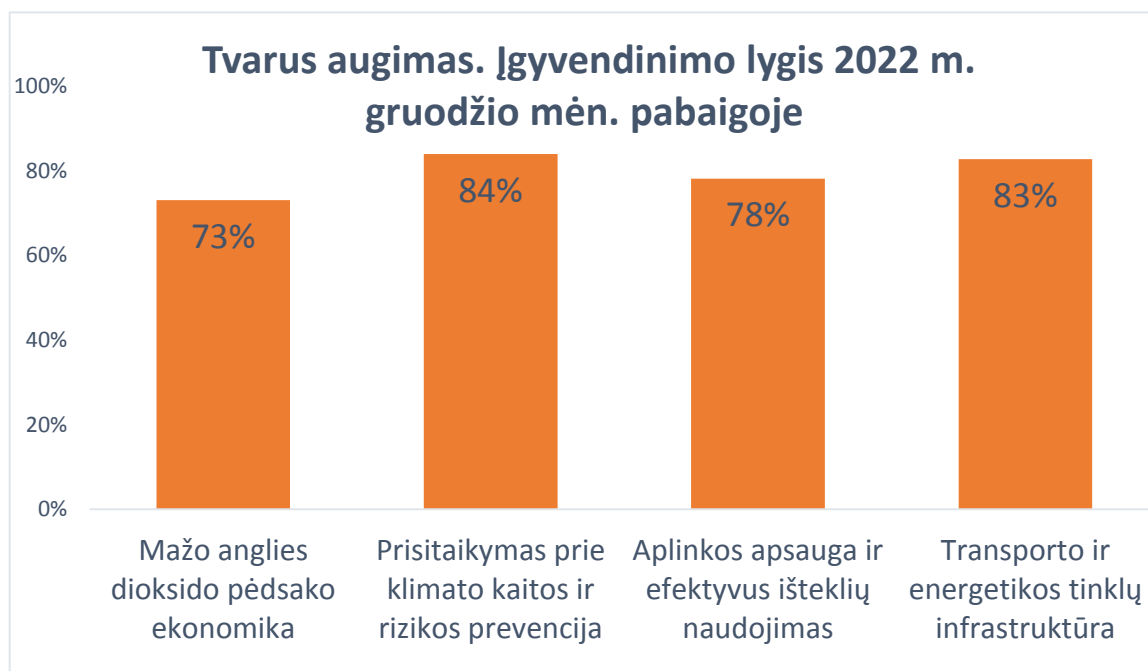
ESI fondų lėšomis remiamos investicijos į neutralaus poveikio klimatui, švarią ir žiedinę ekonomiką, taip pat į aplinką ir prisitaikymą prie klimato kaitos. Taigi šie fondai labai padeda siekti Europos žaliojo kurso tikslų.

Iki 2022 m. pabaigos buvo užfiksuoti šie apčiuopiami laimėjimai:

- jau įrengta 6 000 MW atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų (tikslas – 8 700 MW);
- padidintas daugiau kaip 550 000 namų ūkių pastatų energinis naudingumas (tikslas – 620 000 namų ūkių);
- viešųjų pastatų suvartojamos energijos kiekis per metus sumažėjo 3,5 teravatvalandės (tikslas – suvartojamos energijos kiekį sumažinti 6,5 teravatvalandės);
- taikant apsaugos nuo potvynių priemones bus sumažintas beveik 20 mln. žmonių pažeidžiamumas; iš jų 17 mln. žmonių dėl paramos investicijoms jau dabar kyla mažesnė potvynių rizika;
- tobulinant žemės ūkio paskirties žemės ir miško žemės valdymą, toliau daroma pažanga atkuriant, išsaugant ir gerinant ekosistemas, įskaitant biologinę įvairovę, vandenį ir dirvožemį, anglies dioksido sekvestraciją ir išsaugojimą, taip pat mažinant žemės ūkyje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekį. 2022 m. pabaigoje ES šiose srityse jau buvo viršijusi savo 2025 m. tikslus;
- 1,8 mlrd. EUR (beveik 34 proc. visos EJRF paramos, numatytos žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams) skirta aplinkai išsaugoti ir apsaugoti (pavyzdžiui, saugant tinklo „Natura 2000“ teritorijas), taip pat efektyviam išteklių naudojimui skatinti ir atliekų kiekiui mažinti.

Investicijos į tvarų augimą sudaro apie 37 proc. viso ESI fondų finansavimo. Keturioms tvaraus augimo skyriaus temoms numatyta skirti 273 mlrd. EUR. Šiomis lėšomis remiamos investicijos į **mažo anglies dioksido pėdsako ekonomiką** (55 mlrd. EUR), **prisitaikymo prie klimato kaitos ir rizikos prevencijos** priemones (51 mlrd. EUR), **aplinkos apsaugą ir efektyvų išteklių naudojimą** (90 mlrd. EUR) ir paramą **transporto ir energetikos tinklų infrastruktūrai** (77 mlrd. EUR).

Iki 2022 m. pabaigos išlaidos siekė 217 mlrd. EUR (80 proc. visos šiam skyriui numatytos sumos). Toliau pateiktoje diagramoje išsamiau pavaizduotas įgyvendinimo lygis pagal kiekvieną iš keturių temų.

Finansinė pažanga, padaryta pagal atskiras temas, yra labai nevienoda. Sparčiausiai pažanga daroma pagal temą „Prisitaikymas prie klimato kaitos ir rizikos prevencija“ (iki 2022 m. pabaigos jau panaudota 84 proc. viso biudžeto). Toliau sparčiau investuojama į transporto ir energetikos tinklų infrastruktūrą (jau panaudota 83 proc. visų numatytų lėšų). Priešpaskutinę vietą pagal panaudotas lėšas užima aplinkos apsauga ir efektyvus išteklių naudojimas (jau panaudota 78 proc. viso biudžeto – šiek tiek mažiau už tvaraus augimo tikslo vidurkį). Paskutinę vietą užima mažo anglies dioksido pėdsako ekonomikos tema – pagal ją panaudota tik 73 proc. viso biudžeto.

Iš ESI fondų teikiama pagrindinė ES viešojo finansinė parama švariai energijai. Jų lėšomis finansuojamas efektyvus energijos vartojimas, šiuo tikslu renovuojant pastatus, plėtojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir energetikos tinklus. Pasinaudodamos šia parama, kelios valstybės narės parengė didelio masto gyvenamųjų pastatų renovacijos programas, todėl šiuo metu tūkstančiai namų ūkių gauna mažesnes sąskaitas už energiją ir mėgaujasi didesniu komfortu. MVĮ taip pat teikiama parama, skirta energijos vartojimo efektyvumui didinti, energijos sąnaudoms mažinti ir konkurencingumui didinti.

Didelė parama taip pat buvo teikiama siekiant paskatinti investicijas į atsinaujinančiuosius energijos išteklius (pvz., jūrų energiją, taip pat saulės ir vėjo energijos naudojimą energetikos bendrijose ir nedideliuose įrenginiuose). Tai padeda didinti energetinį saugumą ir kurti naujas darbo vietas bei įmones ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektoriuje. ESI fondų lėšos investuojamos į pagrindinę elektros energijos ir dujų infrastruktūrą, kuri dabar atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant energijos vidaus rinkos veikimą.

Paramos klimato politikos veiksams stebėjimas

ES yra nustačiusi bendrą klimatui skirtų išlaidų tikslą – tokios išlaidos turėtų sudaryti ne mažiau kaip 20 proc. 2014–2020 m. ES biudžeto. Klimato politikos veiksmų tikslams įgyvendinti skirta 26 proc. viso ESI fondų biudžeto. Siekti šių tikslų padeda, be kita ko, investicijos į mažo anglies dioksido pėdsako ekonomiką, žiedinę ekonomiką, rizikos

prevenciją, aplinkos apsaugą, netaršų judumą mieste ir mokslinių tyrimų bei inovacijų veiklą.

Iki 2022 m. pabaigos projektams įgyvendinti iš ERPF išleista 25,3 mlrd. EUR. EŽŪFKP lėšomis bendrai finansuojama daug įvairių veiksmų, o su klimato politikos veiksmiais susiję iš viso 58 proc. (78,7 mlrd. EUR) visų EŽŪFKP asignavimų.

Vis dėlto kai kurios valstybės narės praneša apie sunkumus, kylančius įgyvendinant programas (įskaitant projektus, padedančius siekti klimato srities tikslų). Komisija nuolat stebi programas, kurias įgyvendinant pasiekiami prastesnių rezultatų, kad padėtų geriau įgyvendinti susijusius veiksmus. Daugiau informacijos apie kitų fondų asignavimus ir išlaidas, susijusius su klimato politikos veiksmiais, pateikiama 3 priede⁽¹¹⁾.

Pavyzdžiai, kaip iš ESI fondų finansuojamais projektais prisidedama prie tvaraus augimo

Viena didžiausių sanglaudos politikos investicijų Čekijoje buvo [geležinkelių tinklo Pietų Moravijoje atnaujinimas](#). Atnaujinant šią geležinkelio liniją taip pat įsigyti 37 nauji elektriniai traukiniai. Tai padės mažinti eismo spūstis piko valandomis aktyviai naudojamame Pietų Moravijos geležinkelyje, kuriuo kasmet vežama apie 22 mln. keleivių. Šiam projektui įgyvendinti skirta 223 mln. EUR sanglaudos politikos lėšų (visas projekto biudžetas – 265 mln. EUR).

Karintijos žemėje Austrijoje iniciatyvos „REACT-EU“ lėšomis buvo remiamas projektas [„LOCA2Transformation“](#). Jo tikslas buvo didinti įmonių, vykdančių veiklą tradiciniuose intensyviai energiją vartojančiuose sektoriuose Žemutinėje Karintijoje, informuotumą poveikio klimatui neutralumo klausimu ir padėti joms prisidėti prie Europos žaliojo kurso tikslų įgyvendinimo. Alpių Adrijos universiteto ir mokslinių tyrimų centro „Joanneum Research“ tyrėjai atliko įmonių apklausą, organizavo praktinius seminarus ir parengė įmonėms skirtą [vadovą](#), kaip pertvarkyti jų verslo modelius, kad būtų pasiekti Žaliojo kurso tikslai.

Prancūzijos Reunjono saloje sukurta [fotovoltinių kuponų](#) sistema, kad privačiuose namų ūkiuose, prijungtuose prie viešosios elektros energijos skirstymo sistemos, būtų galima įrengti fotovoltinės saulės energijos modulius. Šiam projektui įgyvendinti iš ERPF skirta

⁽¹¹⁾ Paramos klimato politikos veiksmams pagal sanglaudos politiką stebėsenos rezultatai pateikiami Sanglaudos atvirųjų duomenų [veiksmų klimato srityje stebėjimo priemonės interneto svetainėje](#).

5,7 mln. EUR (beveik 85 proc. viso projekto biudžeto). Šis projektas padeda mažinti anglies pėdsaką, plėtoti vietinį žaliosios elektros energijos gamybos modelį ir patenkinti žmonių poreikius, skatinant juos aktyviai dalyvauti Reunjono energetikos pertvarkos procesuose.

Pasinaudojusi Sanglaudos fondo parama, Bulgarija į labai svarbų projektą, kuriuo siekiama gerinti miesto transportą ir oro kokybę Sofijoje, investavo 42 mln. EUR ir įsigijo 29 šiuolaikinius tramvajus. Dėl šio pagerinimo sumažėjo ne tik išmetamųjų teršalų kiekis, bet ir techninės priežiūros išlaidos bei elektros energijos sąnaudos ir kartu padidėjo veiklos efektyvumas. Paskatos naudotis ne asmeniniais automobiliais, o tramvajais yra svarbus žingsnis siekiant užtikrinti švaresnį orą ir darnų miesto transportą Sofijoje.

Slovėnijoje Sanglaudos fondo lėšos investuotos į traukinių, skirtų į darbą važinėjantiems asmenims, tobulinimą, šiuo tikslu Mariboro–Šentiljo geležinkelio linijos modernizavimui skyrus 101 mln. EUR. Dabar, nutiesus 18 kilometrų naujų bėgių, pastačius 12 kilometrų triukšmo užtvarų ir modernizavus stotis, šalia jų įrengiant privataus ir viešojo transporto jungties aikštes, tarp antro pagal dydį Slovėnijos miesto ir Austrijos sienos vietoje 67 traukinių kasdien kursuoja 84 traukiniai.

Iš EJŖŽF finansinė parama suteikta Vigo uoste Ispanijoje įgyvendinamam projektui „[PuertAlMar](#)“. Šiame uoste vykdoma plataus užmojo mėlynojo augimo strategija, apimanti tikslą atkurti jūrų ekosistemas uosto teritorijoje ir bendradarbiauti su visuomene siekiant didinti jos informuotumą apie jūrų biologinę įvairovę. Įgyvendinant projektą „PuertAlMar“, uoste išbandytos novatoriškos biomimetinės medžiagos ir sėkmingai padidinta vietos jūros bestuburių populiacija, o tai galiausiai padeda pritraukti didesnes rūšis ir atkurti sveikas ekosistemas.

Maltoje Sanglaudos fondo lėšomis buvo remiama įvairių medžiagų pakartotinio naudojimo įrenginio statyba pramonės parke „Hal Far“. Šio projekto tikslas – didinti atliekų tvarkymo pajėgumus, atskiriant panaudojamas medžiagas prieš pašalinant atliekas sąvartynuose, mažinant atliekų kiekį sąvartynuose ir kuo labiau padidinant pakartotinio naudojimo mastą. Šiame objekte bus surenkama

mediena, tekstilė, elektros atliekos ir elektroninė įranga. Numatoma, kad pirmaisiais metais bus surenkama apie 14 000 tonų tokių medžiagų, o iki 2029 m. jų kiekis padidės iki beveik 20 000 tonų. Tai padės tausoti vertingą salos žemę ir apsaugoti aplinką.

Įgyvendinant iniciatyvos „REACT-EU“ lėšomis finansuojamą projektą „[E-BUS RGTR](#)“ Liuksemburgo regioninis autobusų tinklas aprūpintas naujais elektriniais autobusais. Šis 35 mln. EUR vertės projektas padeda siekti sanglaudos politikos tikslo mažinti vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekį. Tai – bandomasis

projektas, ir siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. Liuksemburgo autobusų tinklas būtų visai netaisytas, bus toliau įrengiamos elektrinių autobusų linijos.

2023 m. pietinėje Vengrijos dalyje esančiame Segedo mieste pradėjo veikti didžiausia ES geoterminio šildymo sistema. ES tam, kad daugiau kaip 28 000 namų ūkių ir daugiau kaip 400 viešųjų pastatų šioje vietovėje būtų tiekiama šviri ir įperkama atsinaujinančiųjų išteklių energija, skyrė 23 mln. EUR. Dėl šių pokyčių 60 proc. sumažės išlaidos energijai ir miesto išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių

dujų kiekis. Daugiau kaip 25 proc. ES gyventojų gyvena vietovėse, kuriose pakanka geoterminių išteklių, o tai reiškia, kad daugelis kitų ES regionų gali naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, kad atsikratytų priklausomybės nuo Rusijos dujų.

Estijoje EŽŪFKP lėšomis buvo remiamas kaimo vietovės startuolis, siekiantis sukurti novatorišką pakavimo medžiagą, kad plastikinė burbulinė plėvelė būtų pakeičiama atliekine vilna. [Projektas „Woola“](#) padeda mažinti atliekų kiekį, nes ūkininkai paprastai užkasa arba sudegina iki 90 proc. kasmet pagaminamos vilnos, ir sukurti praktinę atliekamos vilnos perdirbimo sistemą. Be to, iš vilnos pagamintas pakavimo medžiagas galima tvariškai pakartotinai naudoti kelis kartus, todėl įdiegta vartotojams skirta grąžinimo sistema. Įgyvendinant šį projektą taip pat remiamos galimybės kurti naujas darbo vietas.

Užkirsti kelią gaisrams Graikijos ir Italijos miškuose bei kaimo vietovėse ir su jais kovoti yra vienas iš didžiausių vietos ugniagesiams tenkančių uždavinių. Sukūrus kamerų, jutiklių ir meteorologijos stočių tinklą, dabar Apulijos (Italija) ir Epyro (Graikija) regionuose galima anksti aptikti miškų gaisrus. Kompiuteriniai modeliai padeda prognozuoti jų plitimą ir užtikrinti, kad valdžios institucijos galėtų greitai ir veiksmingai reaguoti. ERPF lėšomis finansuojamas [projektas OFIDIA2](#) padeda

apsaugoti turtą ir gyvybes, kuriems kyla pavojus dėl vis daugiau miškų gaisrų, karštais ir sausais vasaros mėnesiais kylančių Viduržemio jūros regione. Didelės raiškos kamerų, jutiklių ir meteorologijos stočių tinklas, sujungtas su valdymo patalpomis, apima 100 hektarų miško plotą Apulijos regione. Graikijoje kameros, bepiločiai orlaiviai ir du visureigiai padeda prižiūrėti daugiau kaip 15 000 km² miško plotą Epyro regione.

Lenkijoje pradėjo veikti ilgiausias ES povandeninis tunelis, kurio statyba buvo finansuojama ES lėšomis. Po [Svinos upe esančiu tuneliu](#) Uznamo ir Volino salos ir Svinouiscio miesto centras sujungiami su likusia šalies dalimi. Tunelis suteikia galimybę sklandžiai vežti vietos gyventojus ir lankytojus ir skatina regiono ekonominę vystymąsi. Be to, Svinouiscis yra viena

populiariausių Lenkijoje turistų lankomų vietų, per metus pritraukianti apie 2,5 mln. lankytojų, kurie dabar taip pat galės naudotis naujuoju tuneliu. Šiam projektui įgyvendinti skirta 162,3 mln. EUR sanglaudos politikos lėšų (visas biudžetas siekė 191,5 mln. EUR).

Šiais metais buvo įgyvendintas vienas iš didžiausių sanglaudos politikos lėšomis finansuojamų projektų – Rumunijoje pradėjo veikti Breilos kabantis tiltas. Juo Juodosios jūros uostai ir Dunojaus delta sujungiami su likusia šalies dalimi ir su platesniu transeuropiniu transporto tinklu. Šiam projektui įgyvendinti skirta 363 mln. EUR sanglaudos

politikos finansavimo. Šis dviejų kilometrų ilgio keturių kelio juostų tiltas nutiestas 38 m aukštyje virš upės. Tai – didžiausias Rumunijoje, didžiausias per Dunoją nutiestas ir trečias pagal dydį kabantis tiltas ES. Nutiesus šį tiltą kelionės laikas turėtų sutrumpėti maždaug 50 minučių ir per dieną juo turėtų pravažiuoti maždaug 11 400 transporto priemonių.

Skyrus didelę paramą iš ERPF, 2022 m. liepos mėn. buvo užbaigtas Peleşaco tiltas Kroatijoje. Šis daugiau kaip 2,4 km ilgio tiltas yra tiesioginė susisiekimo tarp žemyninės Kroatijos ir Pietų Dalmatijos jungtis, dėl kurios gerokai sutrumpėja kelionės laikas (nuo 59 iki 22 minučių) ir pagerėja Pietų Dalmatijos pasiekiamumas.

3.3. Integracinis augimas

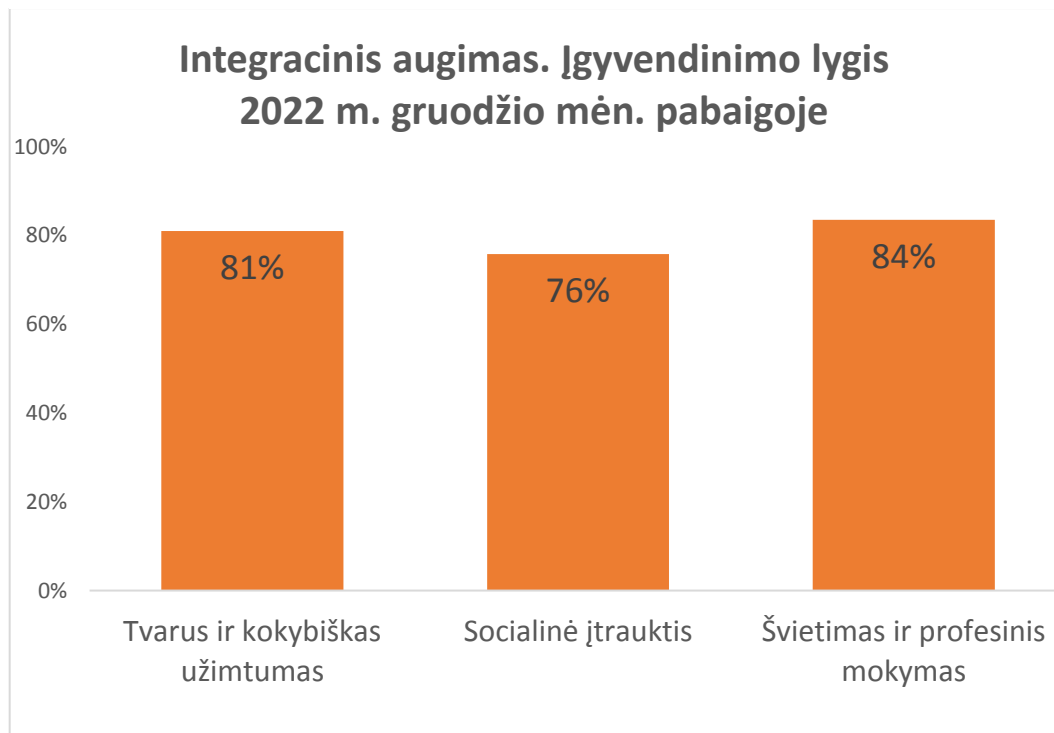
ES toliau stengiasi įgyvendinti savo socialinę darbotvarkę, ypač nuo tada, kai buvo priimtas Europos socialinių teisių ramstis. Atsižvelgiant į tai, ESI fondų lėšomis remiamos struktūrinės reformos, pavyzdžiui, susijusios su viešųjų paslaugų modernizavimu, jaunimo užimtumo skatinimu, skurdo ir nelygybės mažinimu ir tokių problemų kaip lyčių nelygybė, benamystė ir atskirtis dėl būsto sprendimu.

Iki 2022 m. pabaigos įgyvendinant projektus, kuriais siekiama gerinti užimtumo galimybes, pasiekti šie laimėjimai:

- ESF ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos (JUI) lėšomis paremta 64,5 mln. dalyvių, įskaitant 22,2 mln. bedarbių ir 24,9 mln. neaktyvių dalyvių;
- iš paremtų programų dalyvių 1,5 mln. asmenų dalyvavo darbo paieškos programose, 3 mln. asmenų – švietimo ar mokymo programose, 10,2 mln. asmenų įgijo kvalifikaciją, 7,4 mln. asmenų buvo įdarbinti pasibaigus ESF lėšomis finansuojamiems intervenciniams veiksams, o 6,8 mln. asmenų – po šešių mėnesių;
- parama suteikta beveik 4,1 mln. neįgaliųjų ir šiek tiek daugiau kaip 9,1 mln. asmenų iš marginalizuotų grupių (pvz., migrantams, užsienio kilmės asmenims ir mažumų atstovams);
- 47 proc. dalyvių buvo žemos kvalifikacijos asmenys, o 14 proc. – migrantai, užsienio kilmės arba mažumoms priklausantys asmenys.

Investicijos į integracinį augimą sudaro apie 24 proc. viso ESI fondų finansavimo. Trims šio skyriaus temoms skirta 179 mlrd. EUR: **tvariam kokybiškam užimtumui** – 60 mlrd. EUR, **socialinei įtraukčiai** – 71 mlrd. EUR ir **švietimui ir profesiniam mokymui** – 47 mlrd. EUR. Iki 2022 m. pabaigos išlaidos siekė 142 mlrd. EUR (79 proc. visos šiam skyriui numatytos sumos).

4 pav. Integracinis augimas. Įgyvendinimo lygis

Finansinė pažanga, padaryta pagal atskiras temas, yra nevienoda. Sparčiausiai pažanga daroma pagal temą „Švietimas ir profesinis mokymas“ (jau panaudota 84 proc. viso jai numatyto biudžeto). Antrą vietą užima investicijos į tvarų ir kokybišką užimtumą (jau panaudota 81 proc. visų numatytų lėšų). Paskutinę vietą pagal panaudotas lėšas užima socialinė įtrauktis (jau panaudota 76 proc. viso biudžeto, t. y. šiek tiek mažiau nei integracinio augimo skyriaus vidurkis).

COVID-19 krizė paliko pėdsaką visoje visuomenėje, žmonėms padarydama įvairų poveikį. ES socialinė darbotvarkė ir Europos socialinių teisių ramstis yra kaip niekada svarbūs siekiant sušvelninti ekonominį ir socialinį COVID-19 pandemijos poveikį ir užtikrinti, kad Europos šalių ekonomika ir visuomenė taptų įtraukesnės, tvaresnės, atsparesnės ir geriau pasirengusios spręsti su žaliaja ir skaitmenine pertvarka susijusius uždavinius bei

pasinaudoti atitinkamomis galimybėmis. Pagal dabartinį kritinį scenarijų ESI fondai yra struktūrinių reformų, pavyzdžiui, susijusių su viešųjų paslaugų modernizavimu, jaunimo užimtumo skatinimu ir skurdo bei nelygybės mažinimu, pagrindas.

Sanglaudos veiksmai dėl pabėgėlių Europoje ir Iperkamos energijos rėmimo priemonė

Siekdama padėti ES šalims ir regionams spręsti pabėgėlių, bėgančių nuo Rusijos agresijos prieš Ukrainą, klausimą, Komisija pateikė pasiūlymą dėl sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje ([CARE\) dokumentų rinkinio](#). Be šios tiesioginės paramos pabėgėliams, iniciatyvos CARE priemonės padeda mažinti valstybių narių nacionaliniams biudžetams tenkančią našta, išmokant maždaug 13,6 mlrd. EUR papildomų lėšų. Iki šiol 17 valstybių narių pasinaudojo siūlomomis lankstumo priemonėmis ir perprogramavo apie 1,3 mlrd. EUR pabėgėliams remti. Dažniausiai naudojamos iniciatyvos CARE priemonės yra karo pabėgėlių įtraukimas į pagrindines socialinės integracijos programas, sveikatos priežiūros paslaugų, maisto, pagrindinės pagalbos ir konsultacijų patekimo į darbo rinką klausimais teikimas. Tokios priemonės dažnai taip pat apima kalbų kursus, švietimą, socialines paslaugas ir vaikų priežiūrą. Panaši parama bus toliau teikiama pagal 2021–2027 m. programas, kuriomis taip pat skatinami integracijos veiksmai.

Taikant Iperkamos energijos rėmimo [priemonę \(SAFE\)](#) mažinamos didelių energijos kainų pasekmės įmonėms, vykdančioms veiklą konkrečiuose daug energijos suvartojančiuose sektoriuose. Pagal šią priemonę taip pat galima toliau perskirstyti nepanaudotas lėšas, siekiant remti MVĮ ir pažeidžiamus namų ūkius, itin nukentėjusius nuo didelių energijos kainų, ir finansuoti sutrumpinto darbo laiko tvarką, kad žmonės išsaugotų darbo vietas. Programai įsigaliojus 2023 m. vasario 28 d., jau pradėta teikti pirmuosius jos pakeitimus ir ateityje jų turėtų būti dar daugiau.

Socialinės įtraukties srityje, kuriai iš ESF skiriama daugiausia lėšų, iki šiol atrinktiems projektams skirtas beveik 62 mlrd. EUR finansavimas. Pasinaudojus iš ERPF teikiama ES parama, padidinti vaikų priežiūros ir švietimo infrastruktūros pajėgumai, sudarant sąlygas tokia infrastruktūra naudotis daugiau kaip 24 mln. žmonių, be to, 63 mln. žmonių dabar naudojasi geresnėmis sveikatos priežiūros paslaugomis visoje ES.

EŽŪFKP lėšomis remiama daugiau kaip 175 000 veiksmų, kuriais siekiama didinti socialinę įtrauktį kaimo vietovėse. Iš jo taip pat teikiama parama vietos kaimo bendruomenėms, įgyvendinančioms savo vietos plėtros strategijas. Daugiau kaip 3 650 vietos veiklos grupių, įgyvendinančių vietos plėtros strategijas, apima daugiau kaip 60 proc. ES kaimo gyventojų ir jose konkrečiose vietovėse suburiami viešieji, privatieji ir pilietinei visuomenei atstovaujantys suinteresuotieji subjektai.

Siekiant teikti išskirtinę laikiną paramą ūkininkams ir kaimo MVĮ, kuriems Rusijos plataus masto invazija į Ukrainą padarė itin didelį neigiamą poveikį, pradėta įgyvendinti specialią EŽŪFKP lėšomis remiamą priemonę. Ji 10-yje valstybių narių įgyvendinama pagal 26-ias nacionalines arba regionines kaimo plėtros programas, o bendra numatyta viešųjų išlaidų suma siekia 548 mln. EUR. Iki 2022 m. pabaigos parama suteikta daugiau kaip 34 000 ūkių ir 450 MVĮ.

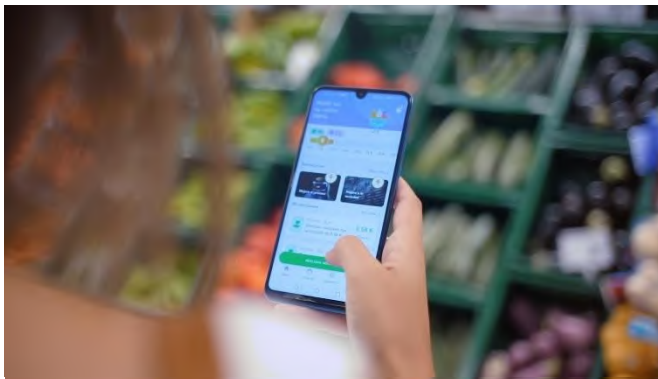
Atrinktiems **švietimo ir mokymo** srities projektams skirta 52 mlrd. EUR. Iki 2022 m. pabaigos ESF ir JUI parama pasinaudojo 29,8 mln. žemos kvalifikacijos asmenų, 10,2 mln. asmenų padėta įgyti kvalifikaciją, o 3 mln. asmenų – dalyvauti švietimo ir mokymo programose.

Pavyzdžiai, kaip iš ESI fondų finansuojamais projektais prisidedama prie integracinio augimo

2023 m. rugsėjo mėn. Estijos sostinėje Taline buvo atidaryta [Pelgulinos valstybinė gimnazija](#). Pastatas pastatytas laikantis tvarios architektūros (naujojo europinio bauhauso) principų, o pagrindinė naudota statybinė medžiaga buvo vietos mediena. Šioje mokykloje sukurta moderni ir novatoriška mokymosi aplinka ir joje gali mokytis apie 330 moksleivių. Šiam projektui įgyvendinti iš ERPF skirtas 28 mln. EUR finansavimas (visas biudžetas siekė 33 mln. EUR).

Lanksti pagalba teritorijoms (iniciatyva FAST-CARE) atliko labai svarbų vaidmenį padedant Slovakijai įveikti humanitarinę krizę ir palengvinti kančias, kilusias dėl Rusijos invazijos į kaimyninę Ukrainą padarinių. Padedant priimti ir apgyvendinti karo pabėgėlius, panaudota daugiau kaip 300 mln. EUR. Šios iniciatyvos lėšomis padengtos transporto paslaugų, psichologinės ir medicininės pagalbos išlaidos. Be to, siekiant paspartinti Ukrainos moksleivių integraciją į Slovakijos švietimo sistemą, jiems išdalyti kuponai IT įrangai įsigyti.

Ispanijoje, pasinaudojusi ES finansavimu, Valensijos finansų įstaiga sukūrė kredito liniją, pagal kurią, siekiant remti startuolių augimą ir plėtrą Ispanijos Valensijos autonominėje srityje, teikiamos dalyvaujamosios paskolos. Pirmenybė teikiama įmonėms, įrodančioms aukštą inovacijų lygį. Vienas iš paskolomis remiamų įmonių pavyzdžių – iniciatyva [„FoodRation4All“](#), skirta veiksams, darantiems socialinį poveikį maisto sektoriuje. Pagrindinis šios įmonės projektas vadinasi „Dienos racionas kiekvienam“ (isp. *Nadie sin su ración diaria*). Jis apima mobiliąją programėlę, kuri padeda lengviau aukoti maisto bankams ir taip stiprinti nuo jų priklausomų asmenų socialinę įtrauktį.

Įgyvendinant ESF lėšomis finansuojamą projektą „Integruotos bendruomenės paslaugos“ Rumunijoje, daugiau kaip 100-ui marginalizuotų bendruomenių teikiamos paramos paslaugos. Pažeidžiamiems rumunams teikiama parama, kurios jiems reikia sudėtingai aplinkai suvaldyti, suteikiant jiems galimybę įgyti išsilavinimą ir naudotis būtiniausiomis medicinos paslaugomis, išvengiant izoliacijos ir socialinės atskirties. Šio projekto tikslas buvo didinti žemą išsilavinimo lygį ir ribotas galimybes naudotis socialinėmis ir medicinos paslaugomis, teikiant konsultacijas mokykloje ir profesinio orientavimo, bendruomenės paslaugos ir socialines paslaugas. Šiuo metu pagal Rumunijos [socialinės įtraukties ir orumo programą](#), naudojantis ESF+ parama, vykdoma veikla plečiama, kad būtų remiama dar 2 000 bendruomenių.

Pasinaudojus ERPF parama, rytinėje Lenkijos dalyje esančios Pakarpatės vaivadijos Krosno mieste įsteigtas profesinės integracinės reabilitacijos padalinys. Šiam padaliniui vadovauja Lenkijos intelekto negalią turinčių žmonių asociacija. Projektas padėjo pagerinti 26 vidutinę ir sunkią psichikos negalią turinčių asmenų įsidarbinimo galimybes. Įgyvendinant šį projektą įsteigti du nauji gamybos ir aptarnavimo skyriai:

rankdarbių parduotuvė „Menininkų rojus“ ir saldumynų parduotuvė „Proskynoje“ (lenk. *Na polance*).

Pasinaudojus sanglaudos veiksmais dėl pabėgėlių Europoje (CARE), siekiant padėti ukrainiečiams integruotis į Vokietijos visuomenę, Vokietijos pabėgėlių užimtumo bandomajam projektui Reino krašto-Pfalco žemėje pagal iniciatyvą „REACT-EU“ skirta 4 mln. EUR. Įgyvendinant šį projektą daugiausia buvo siekiama padėti žmonėms įveikti kliūtis, su kuriomis jie susiduria atvykę, pavyzdžiui, vaikų priežiūros paslaugų trūkumą, ir jiems padedama susirasti būstą ar kalbos kursus. Vykdam šį projektą buvo teikiama specialiai pritaikyta parama ir konsultacijos, kaip geriausiai naudotis socialinėmis paslaugomis.

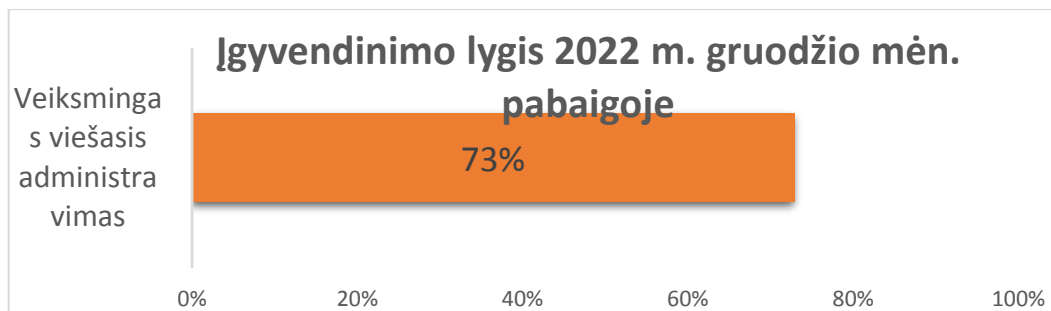
Graikijoje EŽŪFKP parama padėjo surengti makaronų gamybos ir uogienės virimo dirbtuves, skirtas didelę intelekto negalią turintiems jaunuoliams. [Dirbtuvėse „AxiZO“](#) šiai pažeidžiamai grupei, prižiūrint ir padedant specializuotiems asociacijos „Agioti Theodoroi“ darbuotojams, suteikta mokymo ir užimtumo galimybių. Tai – unikali paslauga Rodopės nome (šiaurės rytų Graikijoje), nes ji naudinga intelekto negalią turintiems asmenims, neatitinkantiems reikalavimų gauti valstybės paramą. Šis projektas, kuriant darbo vietas, įvairinant vietos gamintojų pajamų šaltinius ir taip skatinant vietos plėtrą, padėjo kovoti su socialine atskirtimi ir diskriminacija.

3.4. Institucinių gebėjimų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas

Projektams, susijusiems su institucinių gebėjimų stiprinimu ir reformų vykdymu, skirta 6,8 mlrd. EUR. Išlaidos vietoje siekė 4,9 mlrd. EUR (sudarė 73 proc. visos numatytos sumos). Šias pastangas papildė parama, teikiama ne tik iš ESI fondų, bet ir pagal struktūrinių reformų rėmimo programą, kuri dabar pakeista techninės paramos priemone⁽¹²⁾.

5 pav. Veiksmingas viešasis administravimas. Įgyvendinimo lygis

⁽¹²⁾ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1). Taip pat pateikiama adresu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32021R0240>.

Pagal šį tikslą ESF lėšomis:

- paremta 840 000 dalyvių, juos nukreipus į mokymosi visą gyvenimą ir mokymo kursus;
- finansuota 3 000 projektų, skirtų nacionalinio, regionų ar vietos lygmens viešojo administravimo ar viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms.

Pavyzdys, kaip iš ESI fondų finansuojamu projektu prisidedama prie institucinių gebėjimų ir viešojo administravimo stiprinimo

Portugalijos Funšalio savivaldybė įgyvendina ERPF lėšomis remiamą projektą „Piliečių paslaugų centras“, pagal kurį vienoje interneto platformoje sutelkiamos tiek tiesiogiai, tiek internetu teikiamos paslaugos. Įgyvendinant šį projektą pertvarkytos savivaldybės vidaus veikimo procedūros ir įdiegti veiksmingesni bei produktyvesni darbo metodai. Įgyvendinant projektą taip pat įsigyta naujų IT sistemų, padėsiančių mažinti biurokratiją, didinti valdymo veiksmingumą ir trumpinti ilgas procedūras.

3.5. Teritorinė ir miestų plėtra

2014–2020 m. integruotai teritorinei plėtrai ir tvariai miestų plėtrai pagal pirmesniuose skirsniuose nurodytus pagrindinius tikslus buvo numatyta skirti apie 42 mlrd. EUR. Iki 2022 m. pabaigos buvo panaudota 65 proc. numatytų sanglaudos politikos asignavimų (27 mlrd. EUR). Šis rodiklis didesnis už 2021 m. pabaigoje buvusį lygį (52 proc.), tačiau vis dar gerokai mažesnis už vidutinį išlaidų lygį (75 proc.).

Įgyvendinant pagal integruotas plėtros strategijas atrinktus projektus, bus atlikti šie darbai:

- renovuota arba naujai įrengta 49 mln. m² atvirųjų miesto erdvių, kuriomis galės naudotis visuomenė;
- renovuota arba naujai pastatyta apie 4 mln. m² viešųjų pastatų ir renovuota daugiau kaip 28 000 gyvenamųjų būstų.

Pavyzdys, kaip iš ESI fondų finansuojamu projektu prisidedama prie teritorinės ir miestų plėtros

Įgyvendinant ERPF lėšomis finansuojamą projektą, anksčiau buvęs apleistas žiemos cirkas

(*Wintercircus*) Gente, Belgijos Flandrijos regione, pertvarkytas į kultūros, verslumo ir inovacijų centrą. Šiame centre, kurio bendras plotas viršija 6 000 m², įrengta 500 vietų požeminė koncertų salė ir 4 350 m² bendro darbo ir biuro patalpų erdvė, skirta kūrybos ir technologijų sektorių startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms. 1 200 m² ploto buvusi cirko arena paversta pagrindine statinio dalimi, kurioje taip pat veikia kavinė,

restoranas, baras su terasa ir parduotuvė.

3.6. Teritorinis bendradarbiavimas – INTERREG

ERPF lėšomis remiamos Europos teritorinio bendradarbiavimo programos, kurias įgyvendinant investuojama į tarpvalstybinį, tarptautinį ir tarpregioninį bendradarbiavimą. Šioms programoms numatyta beveik 13 mlrd. EUR, iš kurių jau panaudota 10 mlrd. EUR (80 proc. numatytos sumos). Bendradarbiavimo programų finansinis įgyvendinimas 2022 m. pabaigoje atitiko nacionalinių ir (arba) regioninių programų įgyvendinimą.

Kai kurie teritorinio bendradarbiavimo programų laimėjimai įtraukti į rodiklius, apibendrintus pagal pagrindines investicijų temas, o kai kuriais specialiais rodikliais vertinamas remiamų projektų bendradarbiavimo aspektas:

- daugiau kaip 40 000 įmonių dalyvavo įgyvendinant tarpvalstybinius, tarptautinius ar tarpregioninius mokslinių tyrimų projektus;
- daugiau kaip 178 000 asmenų dalyvavo darbo jėgos judumo iniciatyvose;
- daugiau kaip 190 000 jaunuolių dalyvavo bendrose tarpvalstybinėse švietimo ir mokymo programose.

Pavyzdžiai, kaip iš ESI fondų finansuojamais projektais prisidedama prie teritorinio bendradarbiavimo rėmimo

Projektas DESAL+ buvo daugiausia įgyvendinamas Kanarų salose, taip pat Madeiroje ir Azorų salose. Jo tikslas buvo didinti kompetenciją vandens gėlinimo mokslinių tyrimų ir plėtros srityje ir gilinti žinias apie gėlinto vandens ir energijos tarpusavio sąsają. Šis projektas pagal INTERREG Madeiros, Azorų ir Kanarų salų teritorinio bendradarbiavimo programą buvo bendrai finansuojamas ERPF

lėšomis.

Įgyvendinant tarptautinį projektą [SUMBA](#) Baltijos jūros regiono miestų planuotojams ir valdžios institucijoms buvo padedama skatinti darnų judumą mieste pasitelkiant priemones, padedančias įvertinti, planuoti ir į miestų bei savivaldybių transporto planus ir politiką integruoti įvairiarūšio judumo sprendimus. Įgyvendinant projektą [SUMBA+](#) buvo

nagrinėjamos ir išbandomos priemonės, kuriomis palengvinamas įvairiarūšis ir darnus važinėjimas į darbą, pavyzdžiui, judumo mazgai, eismo srautų planai, dviračių skolinimosi centrai ir skaitmeninės transporto strategijų komunikacijos priemonės.

ERPF lėšomis bendrai finansuojamas [INTERREG Maso ir Reino euroregiono \(MRE\) jungčių projektas](#), kuriuo gerinamas tarpvalstybinis viešojo transporto operatorių bendradarbiavimas Maso ir Reino euroregione, apimančiame Belgijos, Vokietijos ir Nyderlandų teritorijas. Įgyvendinant šį projektą kuriami nauji tarifai, išbandomos naujos technologijos ir plėtojamos tokios paslaugos kaip dalijimasis e. dviračiais. Svarbiausias laimėjimas – išbandyta ir įdiegta novatoriška sąveiki Vokietijoje ir Nyderlanduose veikianti bilietų pardavimo sistema, kurią būtų galima taikyti ir Belgijoje.

4. VALSTYBIŲ NARIŲ ATLIEKAMAS VERTINIMAS

Artėjant 2014–2020 m. programavimo laikotarpio įgyvendinimo etapo pabaigai, valstybės narės toliau vykdo vertinimo veiklą, nuolat stengdamosi įvertinti ESI fondų lėšomis remiamų veiksmų poveikį ir laipsniškai mažindamos vertinimų, skirtų su įgyvendinimu susijusiems aspektams vertinti, skaičių.

Valstybėse narėse atliktų vertinimų išvados paprastai yra susijusios su konkrečiomis aplinkybėmis, kuriomis vykdomi remiami veiksmai. Būtų neteisinga spręsti dėl bendro išvadų pagrįstumo, tačiau kai kuriais atvejais remiantis vertinimų skaičiumi ir jų geografine aprėptimi galima nustatyti tam tikrą nuoseklų poveikį.

Šis nuoseklus poveikis apima tvirtesnę mokslinių tyrimų centrų ir įmonių bendradarbiavimą, dėl kurio didėja įmonių gebėjimai diegti inovacijas ir atverti naujas komercines galimybes. Žemės ūkio sektoriuje atlikus didelę dalį vertinimų nustatytas teigiamas poveikis ūkių konkurencingumui.

Vykstant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, teigiamų rezultatų pasiekta gaminant atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir mažinant energijos suvartojimą įmonėse, taip pat privačiuose ir viešuosiuose pastatuose, bei užtikrinant galimybę valdžios institucijoms ir įmonėms naudotis skaitmeninėmis paslaugomis.

Atlikus COVID-19 pandemijos poveikio programų įgyvendinimui vertinimus paaiškėjo, kad sveikatos krizė buvo vienas iš svarbių veiksnių, dėl kurių sumažėjo dalyvavimas projektuose, vėlavo jų įgyvendinimas ir padidėjo rizika, kad nebus pasiekti jų tikslai. Panašų neigiamą poveikį taip pat padarė padidėjusios energijos kainos ir apskritai didelė infliacija bei karas Ukrainoje (ypač su Ukraina besiribojančiose valstybėse narėse).

Be to, Komisija šiuo metu atlieka 2014–2020 m. fondų *ex post* vertinimą, kurio rezultatus ketinama pateikti 2024 m. pabaigoje. Jo metu padarytos išvados ir valstybių narių vertinimuose pateikti įrodymai padės atlikti 2021–2027 m. programų laikotarpio vidurio peržiūrą ir parengti naujo programavimo laikotarpio po 2027 m. planus.

Prie šios ataskaitos pridedamame Komisijos tarnybų darbiname dokumente pateikiama išsamesnė informacija apie valstybių narių ir Komisijos atliktų ESI fondų lėšomis remiamų programų vertinimų išvadas.

5. IŠVADOS

Jau daugiau kaip 30 metų ESI fondai yra stabili investicijų ES varomoji jėga. Dėl ilgo jų programų įgyvendinimo laikotarpio ir teminių prioritetų ESI fondų lėšos nukreipiamos ES regionų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai stiprinti. Iš šių fondų teikiama tvirta parama, siekiant padėti regionams ir įmonėms įveikti su žaliaja ir skaitmenine pertvarka susijusius iššūkius. Jie taip pat padeda darbuotojams įgyti įgūdžių, suteikiančių galimybę didinti našumą ir gauti geresnį darbą.

Laikinais sutrikimais, kuriuos sukėlė viena po kitos prasidėjusios krizės, pasinaudota kaip galimybėmis pertvarkyti ir patikslinti ESI fondų ir jų įgyvendinimo sistemų prioritetus. Prasidėjus dėl COVID-19 pandemijos kilusiai sveikatos krizei skirta naujų išteklių ir pakoreguotos taisyklės, kad jos geriau atitiktų naujas aplinkybes. Finansavimas skirtas labiausiai nukentėjusiems subjektams, pavyzdžiui, pažeidžiamiems asmenims, darbuotojams, MVĮ ir medicinos įstaigoms.

Jau ankstyvaisiais pabėgėlių krizės, kurią sukėlė Rusijos plataus masto invazija į Ukrainą, etapais valstybės narės ir Komisija ėmėsi skubių veiksmų, siekdamos atremti neigiamus padarinius ir teikti pagalbą pažeidžiamiausiems asmenims. Kad būtų įmanoma tai padaryti, per itin trumpą laiką iš dalies pakeistos sanglaudos politikos programos. Pagal priemonę CARE (sanglaudos veiksmai dėl pabėgėlių Europoje) ir kitas dvi panašias iniciatyvas (CARE+ ir FAST-CARE) teikiama parama ilgalaikiai pabėgėlių integracijai ir skubios pagalbos priemonėms, visų pirma aprūpinimo būstu ir sveikatos priežiūros srityse.

Kalbant apie susijusią ekstremaliąją energetikos situaciją, kurią sukėlė Rusijos plataus masto invazija į Ukrainą, ES, priimdama Įperkamos energijos rėmimo priemonę (SAFE), skubiai suteikė pagalbą su didesnėmis išlaidomis energijai susidūrusiems pažeidžiamiems namų ūkiams, darbuotojams ir MVĮ. Be šio greito reagavimo į ekstremaliąją situaciją, pagal sanglaudos politiką toliau teikiama viešojo finansinė parama atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir energetikos tinklų plėtrai, taip pat energijos vartojimo efektyvumo priemonėms. Rusijai pradėjus plataus masto invaziją į Ukrainą patvirtinta, kad energetinis saugumas yra itin svarbus ir kad būtina pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos.

ESI fondų lėšomis, be greito atsako į įvairias krizes, toliau remiamos ilgalaikės investicijos į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą, jos investuojamos į žmogaus socialinę raidą ir jomis skatinamas ES teritorinis bendradarbiavimas. Šioje ataskaitoje išsamiai aprašyti konkretūs laimėjimai yra aiškus to įrodymas.

2021–2027 m. biudžete numatyti finansiniai ištekliai ir toliau bus naudojami pagrindinėms investicijoms į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą remti, daugiausia dėmesio skiriant įtraukesnei ES ir žalesnei mažo anglies dioksido pėdsako ekonomikai. Tikimasi, kad ateinantiems metams pagal sanglaudos politiką numatyti 378 mlrd. EUR (arba 545 mlrd. EUR, jeigu įskaičiuojamas ir nacionalinis bendras finansavimas) padės iki 2030 m. sukurti 1,3 mln. darbo vietų ir 0,5 proc. padidinti ES BVP. ESI fondų lėšomis bus paremta apie 850 000 įmonių. Daugiau kaip 6,5 mln. bedarbių bus padedama persikvalifikuoti ir kelti kvalifikaciją, o daugiau kaip 3,5 mln. namų ūkių ir įmonių galės naudotis labai didelio pralaidumo plačiajuosčiu ryšiu. Sanglaudos politikos lėšomis

16,4 mln. žmonių bus užtikrintas švaraus vandens tiekimas ir padidintas daugiau kaip 723 000 būstų energinis naudingumas, taip pat 20 000 MW padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai (tai atitinka daugiau kaip 8 000 vėjo jėgainių arba apie 20 naujų branduolinių elektrinių).